

Aika: 28.4.2021 klo 8.15-10.15

Paikka: Sähköinen Teams-työskentelyalusta. Teams-kutsu on lähetetty erikseen.

Osallistujat:

jäsenet:

Lyly Lauri, pj.
Jarva Marko, 1. vpj.
Paalanen Piila 2. vpj.
Aaltonen Mikko
Ikonen Anna-Kaisa
Jakara Riitta
Lahikainen Stiina
Luojaus Katja
Niemi Veijo
Ollila Riitta
Sasi Ilkka
Suoniemi Juhana
Uusi-Erkkilä Pertti

varajäsenet:

Loukaskorpi Johanna
Lanne Janika
Peurala Johanna
Torkkola Sinikka
Tulonen Irja
Viljanen Jussi
Törhönen Marko
Sorsa Minna
Liuha Tuukka
Sirniö Ilpo
Jäntti Aleks
Stenhäll Jaakko
Lumia Mervi

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi
Pohjonen Juhani
Yli-Rajala Juha
Lehrbäck Minna

seutujohtaja, esittelijä, TKS
seutusihteeri, sihteeri, TKS
kuntajohtajakokouksen pj., Tampere
seutuassistentti/tiedottaja, TKS

Kutsuttu kokoukseen:

Rantanen Teppo
Kankkonen Satu
Lippo Antti

johtaja, Tampere 52 §
kehittämispäällikkö, TKS 52-53 §
kehittämispäällikkö, TKS 54-56 §

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2021

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2021

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

46 § KOKOUKSEN AVAUS	4
47 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
48 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	5
49 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	6
50 § EDELLISEN KOKOUKSEN 31.3.2021 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN	7
51 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	8
52 § LUKIOKOULUTUKSEN STRATEGINEN KEHITTÄMINEN JA TIEKARTTA: KOLME KEHITTÄMISTEEMAA KESKUSTELUN POHJAKSI	9
53 § OPPIVELVOLLISUUDEN LAAJENTAMINEN JA SEUDULLINEN OVELA -TYÖSKENTELY	12
54 § SEUTULUOTSIN TOIMINTASUUNNITELMA 2021	14
55 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN DIGITAALINEN KANSALAISPANEELI	16
56 § HIILINEUTRAALI JA SOPEUTUVA TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU, TILANNEKATSAUS	18
57 § SEUTUJOHTAJAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2020, TAVOITTEET 2021 JA JOHTAJASOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN	20
58 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	21
59 § SEURAAVAT KOKOUKSET	22
60 § MUUT ASIAT	22
61 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	22

46 § KOKOUKSEN AVAUS

8.15-8.20

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

47 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

8.15-8.20

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimitelimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimitelimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 21.4.2021.

Hallintosäännön 28 § mukaan toimitelin voi pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä.

Kokouksen sähköisen työskentelyalustan Teams-kokouslinkki on lähetetty seutuhallituksen jäsenille 21.4.2021.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 28.4.2021

Puheenjohtaja Lyly:

Todetaan, että kokous pidetään sähköisellä Teams-työskentelyalustalla.

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihiteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

48 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

8.15-8.20

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Seutuhallitus 28.4.2021

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Ilkka Sasi.

Pöytäkirja tarkastetaan mahdollisimman pian koronaepidemian ohjeiden niin salliessa.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

49 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

8.15-8.20

Esityslista on toimitettu sähköisesti 21.4.2021.

Seutuhallitus 28.4.2021

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

50 § EDELLISEN KOKOUKSEN 31.3.2021 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

8.15-8.20

Seutusihteerin Pohjonen

Valtio on antanut ohjeita, joilla tähdätään koronaepidemian hillitsemiseen.

Seutuhallituksen 31.3.2021 kokouksen pöytäkirjaa ei edellä mainitusta syystä ole tarkastettu tavanomaisesti pöytäkirjantarkastajan toimesta.

Liite:

- seutuhallituksen pöytäkirja 31.3.2021

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 28.4.2021

Puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

hyväksyä kokouksen 31.3.2021 pöytäkirjan ja

että pöytäkirjantarkastaja tarkastaa ja allekirjoittaa pöytäkirjan mahdollisimman pian koronaepidemian niin salliessa.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteerin Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

51 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

8.20-8.30

Seutuhallituksen kokouksen 31.3. toimeenpano

ASIAT	TOIMEENPANO
Kaupunkiseudun edunvalvonnan tilannekatsaus	Kehittäminen ja toimenpiteet jatkuvat suunnitellusti, yhdessä edunvalvontakumppaneiden kanssa
Kärkitavoitteet valtion budjettiin 2022	Vaikuttaminen valtion budjettiin jatkuu, yhdessä edunvalvontakumppaneiden kanssa
EU-yhteystoimiston ajankoh-taiskatsaus	EU-yhteystoimisto jatkaa ohjausryhmän päätösten mukaisesti
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2020	TARLA käsiteli tilinpäätöksen kokouksessaan 13.4., YK 23.6.
Yhtymäkokouksen koolle kutsuminen	Yhtymäkokous pidetään 23.6.2021 klo 12.00 alkaen.

Kuntajohtajakokouksen muistiot 26.3. ja 9.4.

Väestö- ja työllisyystilasto toimitetaan kokoukseen.

Seutuhallitus 28.4.2021

Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihiteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

52 § LUKIOKOULUTUKSEN STRATEGINEN KEHITTÄMINEN JA TIEKARTTA: KOLME KEHITTÄMISTEEMAA KESKUSTELUN POHJAKSI

8.30-8.50 (20 min)

Kehittämispäällikkö Satu Kankkonen

Tausta

Hyvinvointipalvelujen työryhmän toimeksiannosta kaupunkiseudulla laadittiin vuonna 2019 lukiokoulutuksen tilannekuvaselvitys. Selvitys laadittiin tilanteessa, jossa oltiin valtakunnallisesti uudistamassa lukiokoulutusta. Lukiokoulutuksen valtakunnalliseen uudistukseen sisältyi lukiolain uudistaminen ja lukion toiminnallinen uudistaminen. Seudullisessa selvityksessä kuvattiin alueen lukioiden yleistä tilannetta ja peilattiin sitä suhteessa tiedossa oleviin uudistuksen kärkiin. Tilannekuvaselvityksen keskeisimmät johtopäätökset voidaan tiivistää seuraavasti:

- Lukiolaisten määrä on kasvanut Tampereen kaupunkiseudulla viime vuosina ja kasvu tulee suurilla kaupunkiseuduilla jatkumaan.
- Opiskelijaksi hakeudutaan yleensä lähimpään lukioon, mutta etenkin Tampereella sijaitseviin lukioihin hakeudutaan myös kehyskunnista ja kauempaa Suomesta. Tamperelaisten nuorten määrä on ollut kasvussa kehyskuntien lukioissa.
- Oppivelvollisuuden pidentyminen tulee toteutuessaan vaikuttamaan koulutuksen järjestäjien tarpeeseen lisätä lukioiden aloituspaikkoja. Lisäksi 16-18 -vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan seuraavan kymmenen vuoden aikana.
- Lukiokoulutuksen tunnuslukujen systemaattisempi kerääminen ja arvioiminen seudullisesti, on jatkossa yhä tärkeämpää kehittämistyön tukena. Lukiokoulutuksen seutuvertailun kehittäminen varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen seutuvertailun tavoin on perusteltua.
- Lukiokoulutuksen seudullinen yhteistyö on tiivistynyt ja systematisoitunut toisen asteen kampusyhteistyön myötä. Seudullista yhteistyötä arvostetaan ja sen avulla koetaan saavutettavan enemmän kuin yksittäisten lukioiden toimilla. Yhteistyön toivotaan kuitenkin jatkossa olevan suunnitelmallisempaa, ennakoivaa, tehokkaammin koordinoitua ja pitkäjänteisempää. Hyvinvointipalvelujen työryhmällä tulisi jatkossa olla systemaattisempi ote lukiokoulutuksen ohjaamisesta.
- Lukioiden yhteistyö eri sidosryhmien kanssa vaihtelee sekä määrän että laadun osalta. Ammatillisen koulutuksen kanssa merkittävin yhteistyömuoto on lukio-opintojen tarjoaminen kaksoistutkintoa suorittaville ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Yhteistyötä amma-

tillisen koulutuksen kanssa voidaan lisätä kampusyhteistyötä tiivistämällä ja opetuksellista yhteistyötä lisäämällä. Työ- ja elinkeinoelämän kanssa toteutettu yhteistyö on useissa tapauksissa ollut kertaluonteista ja koskenut vain osaa opiskelijoista. Tulevaisuudessa jo syntyneitä hyviä käytäntöjä kannattaa hyödyntää seudullisessa suunnittelussa ja panostaa yhteistyökumppaneiden hankintaan.

- Korkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö Tampereen kaupunkiseudun lukioissa vastaa valtakunnallista tilannetta: yhteistyökäytäntöjen määrä ja laatu vaihtelevat lukioittain. Juuri käytäntöjen hajanaisuus ja kertaluonteisuus, tarjonnan heikko tunnettuus, aikataulut, selkeiden yhteyshenkilöiden ja strategisesti mitattavien tavoitteiden puute ovat niitä tekijöitä, joihin tulevassa kehitystyössä tulisi kiinnittää huomiota.

Lukiokoulutuksen strateginen yhteistyö Tampereen kaupunkiseudulla

Seutuhallitus hyväksyi lukiokoulutuksen tilannekuvaselvityksen kokouksessaan 27.11.2019 ja antoi hyvinvointipalveluiden työryhmälle tehtäväksi laatia suunnitelma seudullisista kehittämisasiosta. Lukiokoulutuksen strateginen tiekartta päätettiin poikkeusoloista johtuen tehdä vasta vuonna 2021, mutta vuoden 2020 aikana laadittiin ensimmäinen lukiokoulutuksen seutuvertailu sekä tehtiin lukiokoulutuksen seudullista opetussuunnitelmaa (LOPS 2021 -hanke).

Hyvinvointipalvelujen työryhmä on käynnistänyt lukiokoulutuksen strategisen tiekartan laadinnan kokouksessaan 14.1.2021 ja nimennyt ryhmän, joka on valmistellut esityksen seudullisista kehittämisteemoista kuntajohtajakokoukselle. Valmisteluryhmään ovat kuuluneet Jorma Suonio, Harri Rönholm, Kati Halonen, Petri Murtovaara (Tredu) ja Satu Kankkonen. **Valmisteluryhmä esittää tiekartan kehittämisteemoiksi seuraavia aiheita:**

1) Seudullinen lukiokoulutuksen koordinaatio:

Toiminnallisen kehittämisen kentältä tulee tunnistaa sellaiset kohteet, jotka edesauttavat lukiokoulutuksen yhteistyötä ja kehittämistä strategiassa mielessä. Koordinaation avulla olisi mahdollista seudullisesti ratkaista esimerkiksi etätyöskentelyn kehittämiseen, tilojen käyttöön, oppilasryhmien kokoon ja opetustarjontaan liittyviä kysymyksiä sekä opiskelijoiden tukeen ja ohjaukseen liittyviä asioita (vrt. oppivelvollisuuden laajentaminen). Onnistunut koordinaatio ja siihen liittyvä kuntien tiivistyvä yhteistyö voisi tuoda tasapainoa vahvan keskuskaupungin ja kehyskuntien välille. Lisäksi se voisi vähentää moninkertaista työtä ja sen avulla voitaisiin todennäköisesti saavuttaa kustannussäästöjä.

2) Koulutusasteiden välinen yhteistyö sekä yhteistyö kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa:

Tämä kehittämisteema sisältää yhteistyön perusopetuksen, lukion ja korkeakoulujen välillä, ammatillisen koulutuksen kanssa tehtävä yhteistyön sekä työelämän kanssa tehtävän yhteistyön. Ammatillisen koulutuksen kanssa tehtävä yhteistyö on luonteeltaan kumppanuusyhteistyötä, ja siksi sitä on luontevaa tiivistää ja systematisoida yhteisillä kampanjoilla. Lisäksi tulisi kehittää koulutuksellista yhteistyötä, tarkastella esimerkiksi, voisiko Tredu tarjota opetuspalveluita päivälukioille. Vaikka kaksoistutkinnon suorittajia on aiempaa hieman vähemmän, tulisi tätäkin opiskelumahdollisuutta edelleen kehittää. Alueen ja työelämän osamistarpeet tulisi kartoittaa ja pyrkiä vastaamaan näihin tarpeisiin. Korkeakoulujen kanssa tehtävälle yhteistyölle tulisi asettaa strategiset ja mitattavat tavoitteet.

3) Koulutuksen laadun kehittäminen:

Tässä tehtävässä keskiöön nousevat opetuksen laatu ja opiskelijoiden hyvinvointi. Opinnot tulisi pystyä järjestämään siten, että ne tukevat opiskelijan hyvinvointia. Seudulla järjestetään jo nyt opettajien täydennyskoulutusta yhteistyössä (Osake -toiminta), mutta tätä työtä pitää pystyä kehittämään vahvasti myös jatkossa. Koulutuksen seudullisten laatukriteerien luominen voisi auttaa henkilöstöä, hallintoa ja päättäjiä arvioimaan lukiokoulutusta ja antaisi nykymuotoisen seutuvertailun ohella hyvän työvälineen kehittämistoiminnalle.

Kehittämispäällikkö Kankkonen selostaa asiaa kokouksessa.

Johtaja Teppo Rantanen osallistuu kokoukseen.

Seutuhallitus 28.4.2021

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

käydä lähetekeskustelun asian jatkovalmistelun ohjaamiseksi.

Päätösehdotus.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihiteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

53 § OPPIVELVOLLISUUDEN LAAJENTAMINEN JA SEUDULLINEN OVELA -TYÖSKENTELY

8.50-9.10 (20 min)

Kehittämispäällikkö Kankkonen 10.3.2021:

Tausta

Tasavallan presidentti vahvisti oppivelvollisuuslain ja siihen liittyvät muut lakimuutokset 30.12.2020. Oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2021, mutta hakeutumisvelvoitetta koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä ovat perusopetuksen 9. luokalla (pääosin vuonna 2005 syntyneet). Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.

Seudullinen yhteistyö oppivelvollisuuden laajentumisessa

Tampereen kaupunkiseudulla on seurattu aktiivisesti nykyisen hallituksen valmistelua liittyen oppivelvollisuuden laajentumiseen ja pyritty vaikuttamaan uudistuksen sisältöön. Tammikuussa 2021 hyvinvointipalvelujen työryhmä järjesti yhteistyössä seudullisen Osake -toiminnan kanssa webinaarin kuntien sivistysjohdolle, 2. asteen koulutuksen johdolle (lukiot ja ammatillinen koulutus) sekä määritellylle oppilas- ja opiskelijahuollon edustukselle. Tilaisuudessa esityksiä pitivät lukiokoulutuksen erityisasiantuntija Kyösti Värri Kuntaliitosta sekä suunnittelu-päällikkö Päivi Rajala Tredusta.

Helmikuun kokouksessaan 11.2.2021 työryhmä päätti, että kaupunkiseudun kunnat käynnistävät seudullisen OVELA -suunnitelman laatimisen. Suunnitelman laadinnalla tuetaan kuntien työtä oppivelvollisuuden laajentumisen toimeenpanossa. Kunnissa ollaan toimeenpanossa eri vaiheissa, joten on tärkeää luoda myös tilannekuvaa siitä, missä mennään.

OVELA -suunnitelmassa määritellään seudullisen yhteistyön muodot ja siihen tulee työryhmän päätöksellä sisällyttää ainakin niin sanottujen TUVÄ -koulutusten eli tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen yhteistyömallin laatiminen sekä valvonta -prosessin kuvaus. Yhteisen seudullisen tiedonkeruun suunnitteleminen on lisäksi tärkeää. Suunnitelman laadintaa valmistelevan pientyöryhmän ensimmäinen kokous on 19.3.2021 ja ryhmään kuuluvat Matti Hursti, Nina Lehtinen, Outi Kallioinen, Jorma Suonio, Päivi Rajala, Katariina Ratia, Harri Jurvela ja Satu Kankkonen.

Kehittämispäällikkö Satu Kankkonen selostaa asiaa kokouksessa.

Päätösehdotus. **Seutuhallitus 28.4.2021**
Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

käydä ohjaavan keskustelun OVELA -suunnitelman laatimisesta ja kuntien yhteistyöstä oppivelvollisuuden laajenemisessa.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

54 § SEUTULUOTSIN TOIMINTASUUNNITELMA 2021

9.10-9.30 (20 min)

Kehittämispäällikkö Lippo

Seutuluoitsi aloitti virallisesti toimintansa kick-off tapaamisessa 16.2.2021. Jo ennen kick-offia, seututoimisto on syksyn ja talven aikana kerännyt ymmärrystä toimintaympäristön muutoksista ja seudun tilannekuvasta. Aineistona ja menetelminä työssä on käytetty työpöytätyöskentelystä, Havaintohaavia, seututoimiston omia työpajoja ja swot-harjoitusta, Kuntaliiton post-korona selvitystä, MDI:n tekemää seutustrategian arviointia ja seutufoorumin keskusteluja. Työn pohjalta syntyi ensimmäinen muutostekijälistaus PESTE-taulukossa.

Seutuluoitsin kick-offissa 16.2. keskusteltiin osallistujien odotuksista, seudun tilannekuvasta, toimintaympäristön muutostekijöistä. Keskustelun pohjalta hahmottui (alustavasti sanoitettu) Seutuluoitsin työtä ohjaava ennakoitukysymys: ”Miten toteutamme kestävän siirtymän ja mitkä ovat siihen liittyvät oleelliset muutostekijät?”

Seuraavaksi toteutetaan seututasoinen (kjk, seutuhallitus, seututyöryhmät) verkkokysely, jossa vastaajat kuvaavat tai arvioivat kestävään siirtymään liittyvien muutostekijöiden ilmentymiä ja vaikutuksia eri toimialoilla, ja pohtivat muutostekijöiden mahdollista kehitystä seuraavan 3-10 vuoden aikana.

Seutuluoitsin ohjelma verkkokyselyn jälkeen:

28.4. Seutuluoitsin työpaja	Analysoidaan verkkokyselyn antia ja mm. arvioidaan muutostekijöiden keskinäisriippuvuuksia. Työpaja tuottaa lopullisen lisätauksen kestävän siirtymän kannalta oleellisista muutostekijöistä, mikä muodostaa pohjan kesäkuun skenaariotyöpajalle.
10.6. Seutuluoitsin skenaariotyöpaja	Laaditaan vaihtoehtoiset skenaariot kestävän siirtymän mahdollisista tulevaisuuskuvista ja kuvataan niihin liittyvät tapahtumaketjut.
31.8. Seutuluoitsin työpaja	Muodostetaan näkemys halutun tulevaisuuden tekemisestä (strategiset kärjet) ja luodaan visio ja missio kestävälle siirtymälle Tampereen kaupunkiseudulla.

Seutuluoitsin työn tuotoksina 2021 syntyy:

- Näkemyksellinen tulevaisuustieto kestävästä siirtymästä
- Visio ja missio kestävälle siirtymälle Tampereen kaupunkiseudulla
- Vaihtoehtoiset tulevaisuuskuvat kestävästä siirtymästä (skenaariot)
- Analysoituja muutosilmiöitä ja tunnistettuja varautumis- ja toimenpidetarpeita eri muutosilmiöiden osalta → syötteitä muuhun seutuyhteistyöhön ja seudun kuntien omaan strategiseen työhön
- Seutuperheelle osallistavia menetelmiä ja avoimia tilaisuuksia

- Blogikirjoituksia ja muuta tulevaisuustietoa kirjallisessa muodossa - myös kestävän siirtymän ulkopuolelta.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 28.4.2021

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

hyväksyä Seutuluoitsin toimintasuunnitelman.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

55 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN DIGITAALINEN KANSALAI SPANEELI

9.30-9.50 (20 min)

Kehittämispäällikkö Lippo

Seutu strategian yksi kärkiviesti tähtää asukkaita osallistavan toimintaympäristön rakentamiseen ja asukkaiden äänen hyödyntämiseen seudullisessa suunnittelussa. Tätä voidaan toteuttaa mm. kansalaisraadilla avulla. Valtiovarainministeriö on myöntänyt noin 200 000 euron rahoituksen Tampereen kaupungille ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymälle kansalaisosallisuutta edistävän digitaalisen kansalaispaneelin rakentamiseksi ja pilotoimiseksi. Kesään 2022 asti kestävässä hankkeessa kehitetään digitaalista vuorovaikutusta (esim. verkkovälitteinen puhuttu dialogi, moderoitu kirjallinen keskustelu, verkkokyselyt) hyödyntävä tekninen alusta ja osallistetaan seudun asukkaita kansalaiskeskusteluun seudullisista sekä kuntien omista aiheista. Hankkeessa myös koulutetaan seudun kuntiin Erätauko-dialogi-menetelmää hyödyntäviä keskustelumoderaattoreita, jotka osaltaan voivat jatkaa kuntakohtaisia kansalaiskeskusteluja myös hankkeen jälkeen.

Ensimmäiset kansalaiskeskustelut käydään kahdessa osassa syksyn 2021 aikana:

- Seututoimiston moderoimat keskustelut elo-syyskuussa (pienempi testiryhmä asukkaita)
- Laaja seututasoinen keskustelu vuodenvaihteessa (kaikista seudun kunnista asukkaita ja moderaattoreita)

Syksyn 2021 keskustelut ovat tärkeä avaus kaupunkiseudun kehittämistyön tueksi. Onnistuminen vaikuttaa seututasoisen kansalaiskeskustelun jatkumiseen kokeilun jälkeen. Nyt ajankohtaista on ollut keskusteluteeman valinta. Aiheen tulee olla yhteinen kaupunkiseudun kunnille, innostaa asukkaita osallistumaan keskusteluun ja kuntien henkilöstöä moderoimaan keskusteluita. Teeman tulee olla myös ajankohtainen ja hyödyllinen seudullisen ja kuntien oman päätöksenteon näkökulmasta.

Projektiryhmän ja KJK:n ehdotus ensimmäisen seututasoisen keskustelun aiheeksi on ”Kestävä liikkuminen”. Aihe sisältäisi näkökulmina mm. erilaiset liikenteen käyttäjäryhmät, jaettu katutila ja pysäköinti keskusta-alueilla, vähäpäästöisen liikennejärjestelmän edistämisen (ml. lähijunaskenaariotyön tuotokset) ja kevyen liikenteen hyvinvointi- ja terveyshyödyt. Aiheen lopullinen, kansantajuinen sanoitus täsmennettäisiin kesän aikana.

Keskusteltava teema tulee vahvistaa, jotta 3.5. aloittava hankkeen korkeakouluharjoittelija voi käynnistää valmistelutyön ja aineistojen laadinnan.

Vuoden 2022 aikana kansalaispaneelialusta skaalataan seudun kuntien omaan käyttöön ja kunnille tarjoutuu mahdollisuus hyödyntää sitä osallisuuskanavana haluamissaan aiheissa.

Kehittämispäällikkö Antti Lippo selostaa asiaa kokouksessa.

Seutuhallitus 28.4.2021

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä asian tiedoksi ja

käy ohjaavan keskustelun asian jatkovalmistelusta.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

56 § HIILINEUTRAALI JA SOPEUTUVA TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU, TILANNEKATSAUS

9.50-10.00 (10 min)

Kehittämispäällikkö Lippo

Seutuhallitus hyväksyi vuonna Hiilineutraali Tampereen seutu 2030 - tavoitteen ja sen toimeenpanemiseksi valmistellun tiekarttamallin vuosina 2018 ja 2019. Myös kaikki seudun kunnat ovat valtuustoissaan sitoutuneet hiilineutraalisuustavoitteeseen. Seututoimisto on tukenut tältä pohjalta jäsenkuntia ns. Hinku-tiekarttojen laadinnassa. Asiaa koordinoi seudullinen ilmastotyöryhmä.

Kuntien hiilineutraaliustiekarttojen (Hinku-tiekartat) laadinta käynnistyi viime vuonna. Alkuperäinen tavoite saada tiekartat valmiiksi ja hyväksytyksi vuoden 2020 aikana ei toteutunut kaikkien kuntien osalta pandemiasta ja muista tekijöistä johtuen. Huhtikuun alkuun mennessä 5/8 tiekarttaa on valmiina ja hyväksytty valtuustossa tai kunnanhallituksessa. Kuntien ilmoituksen mukaan loputkin tiekartat ovat valmiina ja hyväksytty huhtikuun aikana. Kuntien tiekartoista muodostuu seudulle yhteensä noin 1000 toimenpiteen kokonaisuus, jolla rakennetaan polkua hiilineutraaliin seutuun vuoteen 2030 mennessä.

Seututoimisto on haastatellut kaikki seudun kunnat läpi maaliskuun aikana. Seurantakierroksella on kerätty kuntien kokemukset tiekartan laadinnasta ja suunnitelmat toimenpiteiden toimeenpanosta ja tiekartan edistymisen seurannasta. Keskeinen havainto on, että kuntien toimialojen osallistuminen alusta pitäen tiekarttaprosessiin on osaltaan jo jalkauttanut sellaisia toimenpiteitä, joissa on ennen kaikkea ollut kyse toimintatapojen muutoksista. Toimialojen osallistaminen mallit tosin ovat vaihdelleet kunnittain.

Kuntien johtamismallit toimeenpanon ja seurannan osalta vaihtelevat, osassa kuntia johtamismalli on vielä päättämättä. Kuntaliiton suosituksena on kytkeä tiekartat osaksi kunnan normaalia talousarviojohtamista.

Kuntakierroksella lisäksi todettiin, että keskeisenä haasteena päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi nähdään seudun henkilöautopainotteinen kulkutapajakauma. Päästöjen vähentäminen tavoitteiden mukaisesti ei yksinkertaisesti ole mahdollista ilman joukkoliikenteen ja kävelyn ja pyöräilyn merkittävää osuuden lisäämistä seudun liikenteessä, yhdistettynä autojen käyttövoimien muuttumiseen päästöttömiksi.

Ensimmäinen seututasoinen toimenpiteiden edistymisen seuranta on mahdollista toteuttaa keväällä 2022. Tällöin kaikki kunnat raportoivat ensimmäistä kertaa toimenpiteiden edistymisestä, osana kunnan tilin-

päätöstä tai osavuosikatsausta. Seudullisessa seurannassa voidaan tällöin myös raportoida päästökehitystarkastelu vuoden 2020 osalta, päästötietojen laskennan valmistuessa Suomen ympäristökeskuksen arvion mukaan touko-kesäkuussa 2022.

Kuntakohtaisen tiekarttatyön lisäksi ilmastotyöryhmä on yhteiskehittänyt seudullisen ilmastotiekartan teemaa ”Sopeutuva kaupunkiseutu”. Työhön on osallistunut laajasti sidosryhmiä, kuten Ilmatieteenlaitos, THL, Tampereen yliopisto, Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan ELY-keskus. Muuttuvan ilmaston vaikutuksia, kuten maansortumia, maanpinnan vajoamista ja sään ääri-ilmiöitä on tunnistettavissa jo nyt seudulla. Ilmastotyöryhmä on laatinut ilmastomuutoksen vaikutuksista riskimatriisin ja alustavia toimialakohtaisia toimenpidesuosituksia. Lisäksi on tunnistettu tarve seudullisen nykytilakartoituksen toteuttamiseksi ja varautumis- ja sopeutumistarpeita taustoittavan seudullisen tietopaketin laatimiseksi. Nämä toteutetaan kesän jälkeen seututoimintaan palkattavan korkeakouluharjoittelijan resurssilla.

Kehittämispäällikkö Antti Lippo selostaa asiaa kokouksessa.

Liite

- ajankohtaiskatsaus

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 28.4.2021

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

käy ohjaavan keskustelun työskentelyn jatkamiseksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

57 § SEUTUJOHTAJAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2020, TAVOITTEET 2021 JA JOHTAJASOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN

10.00-10.15

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly

Seutujohtajan työn painopisteinä on seutustrategian toimeenpano ja seutuyhteistyön kokonaisvaltainen edistäminen. Seutujohtajan tavoitteet asetetaan ja niin seuranta käydään läpi vuosittaisessa kehityskeskustelussa. Keskusteluun osallistuvat seutuhallituksen puheenjohtajisto ja kuntajohtajakokouksen puheenjohtaja.

Vuoden 2021 kehityskeskustelu on käyty 21.4.2021. Sen yhteydessä on tehty ehdotus seutujohtajan sopimuksen päivittämiseksi. Päivityksillä on selkeytetty osapuolten rooleja ja käytäntöjä sekä sujuvoitettu päätösmenettelyä.

Seutuhallituksen puheenjohtaja esittelee kehityskeskustelun tulokset seutuhallitukselle.

Liitteet:

- Seutujohtajan tavoitteiden toteutuminen 2020
- Seutujohtajan tavoitteet 2021
- Ehdotus johtajasopimukseksi

Seutuhallitus 28.4.2021

Päätösehdotus.

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tavoitteiden toteutumisen 2020

merkitä tiedoksi seutujohtajan tavoitteet 2021

hyväksyä ehdotuksen johtajasopimukseksi

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

58 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

10.00-10.15

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat 20.3.-20.4.2021 asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 28.4.2021

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 20.3.-20.4.2021 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

59 § SEURAAVAT KOKOUKSET
10.00-10.15

Vuoden 2021 kokoukset keskiviikkoisin klo 8.15-10.15

27.1., 24.2., 31.3., 28.4., 26.5., 30.6.

Heinäkuussa ei kokousta

25.8., 29.9., 27.10., 24.11. ja 22.12.

60 § MUUT ASIAT
10.00-10.15

61 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
10.15